

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Natuurinclusief bouwen

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-001807	☒ B & W	22-10-2019
Datum	01-10-2019	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
04 Milieu		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Verhaar		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	22-10-2019
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanager Milieu en duurzaamheid	16-10-2019	☐ adj.secr.	--
Wethouder	11-10-2019	☒ gem.secr.	18-10-2019
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2019-10-23

Bijlagen

Motie natuurinclusief bouwen

B & W d.d.: 22-10-2019

Besloten wordt:

- 1 In stemmen met het plan van aanpak zoals hieronder beschreven bij Aanpak/ Uitvoering;
- 2 de raadsmededeling vast te stellen;
- 3 de stukken aan te bieden aan de raad;
- 4 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

Op 10 juli 2019 heeft de gemeenteraad een motie 'vreemd aan de orde' natuurinclusief bouwen aangenomen. De gemeenteraad draagt aan het college op:

- Bij (nieuw)bouw en renovatie natuurinclusief bouwen als uitgangspunt te hanteren en hiervoor met de woningbouwcoöperaties en andere belanghebbende partijen afspraken te maken.
- In het kader van natuurinclusief bouwen een instrument te ontwikkelen waarmee ontwikkelaars en architecten bij de ontwerpfase kunnen kiezen uit verschillende maatregelen en waarmee de natuurinclusiviteit op eenvoudige wijze kan worden getoetst.
- In het najaar van 2019 een plan van aanpak aan de raad voor te leggen, waarin wordt beschreven hoe we natuurinclusief bouwen in de praktijk brengen.

Beoogd resultaat

Duidelijk is hoe natuurinclusief bouwen uitgangspunt wordt in Deventer.

Kader

Bestuursakkoord 2018-2022

In het bestuursakkoord 2018-2022 geeft het bestuur aan oog te hebben voor natuurinclusief bouwen.

Werkwijze Ecologie

Het is de ambitie van de gemeente Deventer de hoge natuurwaarden in Deventer te beschermen en versterken door ernaar te streven dat bij ieder project, of het nu gaat om ruimtelijke ordening, inrichting, beheer of onderhoud, natuur op volwaardige manier in te brengen. Bij renovatie en/of nieuwbouw wordt standaard kunstmatige nestgelegenheden voor huismus en gierzwaluw toegepast indien de nieuwbouw zich daarvoor leent.

Prestatieafspraken coöperatie

Op bestuurlijk niveau vastgelegde afspraken tussen gemeente en coöperaties, waarin de woningbouwcoöperaties aangeven welke bijdrage ze leveren aan het woonbeleid.

Visie wonen

In deze visie komt natuurinclusief bouwen aan de orde en richt zich onder andere op maatregelen voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen.

Klimaatadaptatieplan

Beleidskader om te komen tot een klimaatadaptief Deventer. Natuurinclusief bouwen en klimaatadaptatie hebben vele raakvlakken met elkaar.

Deelname Europees project BIO-BUILD van het Interreg North Sea programma

Deventer neemt deel aan Europees project Bio-Build waarin een integrale aanpak voor klimaatadaptatie en biodiversiteit wordt ontwikkeld voor steden en dorpen. Het doel is praktische toepassingen te ontwikkelen waarmee groen en biodiversiteit eenvoudig kunnen worden ingepast in nieuwbouw-, renovatie-, en ontwikkelprojecten.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie benoemt ambities op het gebied van groen, biodiversiteit en klimaat. Van initiatiefnemers en projecten wordt verwacht dat ze een bijdrage leveren aan deze ambities. Natuurinclusief bouwen wordt diverse keren in de omgevingsvisie genoemd.

Argumenten voor en tegen

Voor

De motie sluit goed aan bij het Bestuursakkoord 2018-2022

In het bestuursakkoord geeft het bestuur aan oog te hebben voor natuurinclusief bouwen. Dit plan van aanpak geeft aan hoe het bestuur dit denkt te realiseren binnen haar bestuurstermijn.

Gedegen en zorgvuldige werkwijze

Het plan van aanpak geeft aan wie stakeholders zijn in het proces en hoe deze betrokken worden bij het te ontwikkelen instrumentarium.

Omgevingsvisie

Past binnen integrale benadering zoals we beogen met de omgevingsvisie.

Beleid vaststellen

Op verschillende fronten werkt Deventer al natuurinclusief. Een plan van aanpak leidt tot vast te stellen beleid en daarmee heldere toetsbare kaders.

Positieve beeldvorming

Een plan van aanpak natuurinclusief bouwen laat zien dat Deventer serieus is als het gaat om het in de praktijk brengen van onze duurzaamheidsambities. Dit heeft een positieve uitstraling op Deventer als prettige en aangename woon-, vestigings- en verblijfsomgeving.

Verbinding van programma's

Het plan van aanpak toont aan dat natuurinclusief bouwen verschillende programma's met elkaar verbindt en dat er een spin-off is op bijvoorbeeld klimaatadaptatie, biodiversiteit, beleving, gezondheid en sociale cohesie. Duurzaamheid, groen en natuur vormen hiermee de integrale verbinding tussen diverse programma's.

Tegen

Beperkt inhoudelijk

Een plan van aanpak geeft vooral aan hoe te komen tot natuurinclusief bouwen als uitgangspunt en kan nog beperkt de inhoud ingaan.

Extern draagvlak (partners)

Natuurinclusief bouwen is één van de oplossingen voor grotere vraagstukken zoals het verlies aan biodiversiteit, het leefbaar maken en houden van stad en dorp in relatie tot klimaatveranderingen en het bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Zowel op internationaal, nationaal als provinciaal niveau is hier aandacht voor.

- Vanuit de Provincie Overijssel is het programma 'Natuur voor elkaar' opgezet waarbij natuurinclusief bouwen één van de pijlers is. Gemeente Deventer is samen met diverse gemeente, woningbouwcoöperaties en ontwikkelaars partner in de provinciale netwerkgroep natuurinclusief bouwen.
- De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) besteed aandacht aan het onderwerp om zo ondernemende Nederlanders en beleidsmedewerkers vooruit te helpen op het gebied van duurzaamheid en innovatie.
- Op Europees niveau wordt binnen het Interreg North Sea programma het reeds genoemde project BIO-Build gestart, waar Deventer aan meedoet, met partners zoals landelijke Vogelbescherming, Provincie Overijssel en Noord-Holland en diverse gemeenten.
- Ontwikkende partijen vragen om concrete handvatten om duurzaam, groen, klimaatadaptief en natuurinclusief bezig te zijn om zo te voldoen aan de Deventer duurzaamheidsambities.

Financiële consequenties

Het opstellen van het plan van aanpak natuurinclusief bouwen behoort tot het reguliere werkzaamheden van het programma milieu & duurzaamheid. Het uiteindelijk realiseren en financieren van de natuurinclusieve maatregelen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid tussen gemeenten, coöperaties projectontwikkelaars en individuele initiatiefnemers. Het natuurinclusief ontwerpen en inrichten is makkelijk te combineren met de ontwerpstappen die sowieso al genomen worden. Het hoeft daardoor geen extra kostenpost te worden. Door de integrale aanpak wordt de waarde van een locatie verhoogd. Uit maatschappelijke kosten en batenanalyses

blijkt dat een groene natuurinclusieve leefomgeving vele baten genereert op het vlak van gezondheid, waterhuishouding, klimaatadaptatie en vastgoedwaarde. Goed voor de mens én goed voor de natuur.

Aanpak/uitvoering

Plan van Aanpak natuurinclusief bouwen Deventer

Dit plan van aanpak beschrijft hoe we natuurinclusief bouwen in Deventer van de grond gaan krijgen. Welke stappen we doorlopen, en hoeveel tijd hiervoor nodig is.

Organisatie

Het programma milieu en duurzaamheid heeft de trekkersrol. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van interne en externe kennis.

Kwaliteit

Om te komen tot borging en een instrumentarium doorlopen we verschillende stappen.

1. Definitie

De volgende definitie wordt gehanteerd:

"Natuurinclusief bouwen is het oprichten van bouwwerken en inrichten van de omgeving van de gebouwen zodanig dat de natuurwaarden er baat bij hebben bovenop wettelijk vastgestelde mitigatie en/of compensatie maatregelen."

2. Borging

Ten tweede wordt aangegeven hoe we natuurinclusief bouwen beleidsmatig en procesmatig borgen.

- Afhankelijk van het soort ontwikkeling borgen we natuurinclusief bouwen privaatrechtelijk of publiekrechtelijk. Denk hierbij aan het omgevingsplan, het bestemmingsplan verbrede reikwijdte, in het aanbestedingstraject, in intentie- en anterieure overeenkomsten, in ontwikkelperspectieven, nota van uitgangspunten en project specifieke programma van eisen.
- Met de welstandscommissie wordt gekeken naar welke ruimte de welstandsnota biedt voor natuurinclusief bouwen.
- Met team ondernemen en vergunnen kijken we naar de bouwverordening en het WABO-beleidsplan.
- Het team belastingen wordt betrokken om te onderzoeken welke legesvoordelen er behaald kunnen worden door duurzaam/ natuurinclusief te bouwen.
- Prestatieafspraken met woningbouwcoöperaties waarin we natuurinclusief bouwen koppelen aan klimaatadaptatie.

Het 4^e kwartaal van 2019 wordt benut voor interne afstemming en aanpassen van overeenkomsten, nota's en/of verordeningen.

3. Instrumentarium

Ten derde verfijnen we een puntensysteem (punten per type natuurinclusieve maatregel), welke flexibel is per type project. In het 1^e kwartaal van 2020 is het instrumentarium ontwikkeld. Bij de ontwikkeling van het instrumentarium worden interne en externe stakeholders betrokken.

4. Toepassen en evalueren

We doen ervaring op met de procesmatige borging en of het instrumentarium het gewenste resultaat oplevert. Resultaten worden begin 2021 geëvalueerd en aan de raad voorgelegd. Mogelijk leidt dit tot aanpassingen in het proces of in het instrumentarium.

5. Verspreiden kennis

Vanaf 4^e kwartaal 2019 kennis over het onderwerp en te hanteren werkwijze verspreiden in de organisatie door het geven van presentaties, workshops en kennisateliers over het onderwerp. Het inrichten van een aparte pagina op www.deventer.nl

6. Voorbeelden

Bij het verspreiden van de kennis maken we gebruik van voorbeelden uit Deventer. Bij veel ruimtelijke projecten is er al volop aandacht voor klimaat, biodiversiteit, groen en duurzaamheid. Door het benoemen en laten zien van de samenhang tussen natuurinclusief bouwen en andere actuele beleidsvraagstukken zoals, energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, leefbaarheid, welzijn en gezondheid laten we zien dat natuurinclusief bouwen verschillende programma's met elkaar verbindt.

Informatie

In het 2e kwartaal van 2021 wordt de raad geïnformeerd over de resultaten van de natuurinclusieve aanpak.

Geld

Het opstellen van het voorstel natuurinclusief bouwen behoort tot het reguliere werkzaamheden van het programma M&D. Het uiteindelijk realiseren en financieren van de natuurinclusieve maatregelen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid tussen gemeenten, coöperaties projectontwikkelaars en individuele initiatiefnemers. Het natuurinclusief ontwerpen en inrichten is makkelijk te combineren met de ontwerpstappen en bouw- en inrichtingsmaatregelen die sowieso al genomen nemen. De verwachting is daardoor niet dat het een kostenpost gaat worden.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Natuurinclusief bouwen		
Mededelingennr	2019-001807	Portef.houder	Weth. Verhaar
Team	DEV-BLD	BenW-besluit d.d.:	22 oktober 2019

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Op 10 juli 2019 heeft de gemeenteraad een motie 'vreemd aan de orde' natuurinclusief bouwen aangenomen. De gemeenteraad draagt aan het college op:

- Bij (nieuw)bouw en renovatie natuurinclusief bouwen als uitgangspunt te hanteren en hiervoor met de woningbouwcoöperaties en andere belanghebbende partijen afspraken te maken.
- In het kader van natuurinclusief bouwen een instrument te ontwikkelen waarmee ontwikkelaars en architecten bij de ontwerpfase kunnen kiezen uit verschillende maatregelen en waarmee de natuurinclusiviteit op eenvoudige wijze kan worden getoetst.
- In het tweede kwartaal 2021 een evaluatie aan de raad voor te leggen.

2. Kader

Bestuursakkoord 2018-2022

In het bestuursakkoord 2018-2022 geeft het bestuur aan oog te hebben voor natuurinclusief bouwen.

Werkwijze ecologie

Het is de ambitie van de gemeente Deventer de hoge natuurwaarden in Deventer te beschermen en versterken door ernaar te streven dat bij ieder project, of het nu gaat om ruimtelijke ordening, inrichting, beheer of onderhoud, natuur op volwaardige manier in te brengen. Bij renovatie en/of nieuwbouw wordt standaard kunstmatige nestelgelegenheid voor huismus en gierzwaluw toegepast indien de nieuwbouw zich daarvoor leent.

Prestatieafspraken coöperatie

Op bestuurlijk niveau vastgelegde afspraken tussen gemeente en coöperaties, waarin de woningbouwcoöperaties aangeven welke bijdrage ze leveren aan het woonbeleid.

Visie wonen

In deze visie komt natuurinclusief bouwen aan de orde en richt zich onder andere op maatregelen voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen.

Klimaatadaptatieplan

Beleidskader om te komen tot een klimaatadaptief Deventer. Natuurinclusief bouwen en klimaatadaptatie hebben vele raakvlakken met elkaar.

Deelname Europees project BIO-BUILD van het Interreg North Sea programma

Deventer neemt deel aan Europees project Bio-Build waarin een integrale aanpak voor klimaatadaptatie en biodiversiteit wordt ontwikkeld voor steden en dorpen. Het doel is praktische toepassingen te ontwikkelen waarmee groen en biodiversiteit eenvoudig kunnen worden ingepast in nieuwbouw-, renovatie-, en ontwikkel-projecten.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie benoemt ambities op het gebied van groen, biodiversiteit en klimaat. Van initiatiefnemers en projecten wordt verwacht dat ze een bijdrage leveren aan deze ambities. Natuurinclusief bouwen wordt diverse keren in de omgevingsvisie genoemd.

3. Kern van de boodschap

Er ligt een plan van aanpak (zie punt 4) waarbij het 4e kwartaal van 2019 en het 1e kwartaal van 2020 worden benut om deze uit te voeren.

4. Nadere toelichting

Plan van Aanpak natuurinclusief bouwen Deventer

Dit plan van aanpak beschrijft hoe we natuurinclusief bouwen in Deventer van de grond gaan krijgen. Welke stappen we doorlopen, en hoeveel tijd hiervoor nodig is.

Organisatie

Het programmama milieu en duurzaamheid heeft de trekkersrol om te komen tot een voorstel. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van interne en externe kennis.

Kwaliteit

Om te komen tot borging en een instrumentarium doorlopen we verschillende stappen.

1. Definitie

De volgende definitie wordt gehanteerd:

"Natuurinclusief bouwen is het oprichten van bouwwerken en inrichten van de omgeving van de gebouwen zodanig dat de natuurwaarden er baat bij hebben bovenop wettelijke vastgestelde mitigatie en/of compensatie maatregelen."

2. Borging

Ten tweede wordt aangegeven hoe we natuurinclusief bouwen beleidsmatig en procesmatig borgen.

- Om tot een goed voorstel te komen wordt intern en extern onderzocht welke mogelijkheden er zijn natuurinclusief bouwen te borgen. Afhankelijk van het soort ontwikkeling borgen we natuurinclusief bouwen privaatrechtelijk of publiekrechtelijk. Denk hierbij aan het omgevingsplan, het bestemmingsplan verbrede reikwijdte, in het aanbestedingstraject, in intentie- en anterieure overeenkomsten, in ontwikkelperspectieven, nota van uitgangspunten en project specifieke programma van eisen.
- Met de welstandscommissie wordt gekeken naar welke ruimte de welstandsnota biedt voor natuurinclusief bouwen.
- Met team ondernemen en vergunnen kijken we naar de bouwverordening en het WABO-beleidsplan.
- Het team belastingen wordt betrokken om te onderzoeken welke legesvoordelen er behaald kunnen worden door duurzaam/ natuurinclusief te bouwen.
- Prestatieafpraak met woningbouwcoöperaties waarin we natuurinclusief bouwen koppelen aan klimaatadaptatie.

Het 4^e kwartaal van 2019 wordt benut voor interne afstemming en aanpassen van overeenkomsten, nota's en/of verordeningen.

3. Instrumentarium

Ten derde verfijnen we een puntensysteem (punten per type maatregel), welke flexibel is per type project. In het 1^e kwartaal van 2020 is het instrumentarium ontwikkeld. Bij de ontwikkeling van het instrumentarium worden interne en externe stakeholders betrokken.

4. Toepassen en evalueren

We doen ervaring op met de procesmatige borging en of het instrumentarium het gewenste resultaat oplevert. Resultaten worden begin 2021 geëvalueerd. Mogelijk leidt dit tot aanpassingen in het proces of in het instrumentarium.

5. Verspreiden kennis

Vanaf 3^e kwartaal 2019 kennis over het onderwerp en te hanteren werkwijze verspreiden in de organisatie door het geven van presentaties, workshops en kennisateliers over het onderwerp. Het inrichten van een aparte pagina op www.deventer.nl

6. Voorbeelden

Bij het verspreiden van de kennis maken we gebruik van voorbeelden uit Deventer. Bij veel ruimtelijke projecten is er al volop aandacht voor klimaat, biodiversiteit, groen en duurzaamheid. Door het

benoemen en laten zien van de samenhang tussen natuurinclusief bouwen en andere actuele beleidsvraagstukken zoals, energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, leefbaarheid, welzijn en gezondheid laten we zien dat natuurinclusief bouwen verschillende programma's met elkaar verbindt.

Informatie

In het 2e kwartaal van 2021 wordt de raad geïnformeerd over de resultaten van de natuurinclusieve aanpak.

Geld

Het opstellen van het voorstel natuurinclusief bouwen behoort tot het reguliere werkzaamheden van het programma M&D. Het uiteindelijk realiseren en financieren van de natuurinclusieve maatregelen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid tussen gemeenten, coöperaties projectontwikkelaars en individuele initiatiefnemers. Het natuurinclusief ontwerpen en inrichten is makkelijk te combineren met de ontwerpstappen en bouw- en inrichtingsmaatregelen die sowieso al genomen nemen. De verwachting is daardoor niet dat het een kostenpost gaat worden.

Door de integrale aanpak wordt de waarde van een locatie verhoogd. Uit maatschappelijke kosten en batenanalyses blijkt dat een groene natuurinclusieve leefomgeving vele baten genereert op het vlak van gezondheid, waterhuishouding, klimaatadaptatie en vastgoedwaarde. Goed voor de mens én goed voor de natuur.